

Moje zkušenosti z ENTOG exchange – Estonsko, 2012

ENTOG exchange se letos v květnu konalo v Estonsku. Tento rok byl z každé země vyslán pouze jeden trainee. Měla jsem to štěstí, že Českou Republiku jsem zastupovala právě já. Do Tallinu, hlavního města Estonska, jsem po přestupu v Mnichově přiletěla celkově po 2,5 hodinách letu. Na letišti na mě čekaly „moje ENTOGová estonská“ milá lékařka, ale již „nemilá“ informace ohledně toho, že moje zavazadlo zůstalo v Mnichově a že mi ho do Tallinu doručí na uvedenou adresu nejdříve následující den. Naštěstí jsem ENTOG stáž měla strávit v Tallinu. Byla jsem ubytována u mladé lékařky, která měla zatím praxi 9 měsíců. Aby byli absolventi medicíny zařazeni do konkrétní specializace, musejí všichni projít testem a zkouškou. Pro gynekologii a porodnictví je vypsáno každý rok celkem 7 míst pro celé Estonsko. V zemi mají pouze jednu lékařskou univerzitu a ta se nachází ve městě Tartu. Studium medicíny je stejně dlouhé jako v Čechách, tzn. 6 let. Délka specializačního vzdělávání je 4 roky. Celkově je ročně do všech oborů přijato pouze 36 trainees. Kromě univerzitní nemocnice v Tartu jsou další „výukové“ nemocnice ještě tři a to East Tallin Central Hospital, West Tallin Central Hospital a Pärnu Hospital. Já jsem měla možnost strávit 3 dny v East Tallin Central Hospital.

Vyhlášení nezávislosti proběhlo v Estonsku v roce 1991. Oficiální řeč je estonština, ugrofinský jazyk, ale nemalá část obyvatel jsou Rusové a mluví pouze rusky, což je logicky dáno ne zcela jednoduchou historií země, která patřila do bývalého Sovětského svazu. „Moje“ mladá lékařka absolvovala již celé své vzdělání v estonštině, tudíž rusky mluvila pouze minimálně a proto měla často problém domluvit se s rusky hovořícími pacientkami, které pro změnu neuměly estonsky. Velmi mě překvapilo, že všichni obyvatelé Estonska mluvili výborně a ochotně anglicky bez ohledu na vzdělání. Na medicíně se údajně učí z anglicky a německy psaných učebnic, estonská odborná literatura není dosud k dispozici. V celé zemi je pouze 1,4 miliónu obyvatel a plochou zaujímá 45 tis. km².

V Estonsku je celkově 17 porodnických zařízení, z toho tři mají více než 2 000 porodů, čtyři porodnice mezi 500 a 1000 porody, z toho jedna je privátní, a deset porodnic, které mají méně než 500 porodů ročně. V roce 2010 v East Tallin Central Hospital proběhlo 4255 porodů, ve West Tallin Central Hospital 3241 a v Tartu University Hospital celkem 2598 porodů. V posledním „výukové“ Pärnu Hospital měli pouze 950 porodů. Za rok 2010 se v Estonsku narodilo celkově 15 748 dětí. Perinatální mortalita za rok 2010 v East Tallin Central Hospital byla 5,4 ‰, z celkového počtu porodů bylo císařských řezů 18,8 % a 5,7 % proběhlo pomocí vakuumextrakce. Forceps v Estonsku nemá velkou tradici. V East Tallin Central Hospital byly celkem čtyři porodní boxy a 1 „family box“ za poplatek, kde byla klientka „ubytována“ s partnerem jak během porodu tak i po něm. Každý box byl vybaven CTG/STAN zařízením, porodním lůžkem a vanou. Během porodu se vyšetřovalo minimálně. Žena po porodu může odejít z porodnice již za 6 hodin. Fyziologické poradny a porody jsou zcela v kompetenci porodní asistentky. V rámci čtyřleté předatestační přípravy musejí mladí lékaři odvést celkem 100 vaginálních porodů a údajně je obtížné v daném systému tento počet zvládnout. Císařských řezů musejí provést 40 a vakuumextrakcí 10. Forceps není povinný. Na porodnickém oddělení stráví celkem 16 měsíců včetně jednoho měsíce na neonatologii. Pobyť na gynekologii trvá 12 měsíců. Zbytek času stráví na stážích na všeobecné chirurgii, urologii, dermatovenerologii, endokrinologii a na ambulanci specializované pro prsní onemocnění. Je zajímavé, že k atestaci je potřeba u většiny gynekologických operací pouze asistence. Malých výkonů (HSK+PC, konizace, inzerce IUD atd.) musejí osobně provést průměrně kolem deseti. Umělé přerušování těhotenství je

možné uskutečnit farmakologicky do 9. týdne gravidity, bez nutnosti hospitalizace, s následnou ambulantní kontrolou za týden.

Na ENTOG exchange do Estonska přijelo mnoho trainee i z dalších zemí Evropy a bylo moc přínosné s nimi pohovořit o jejich systému vzdělávání a zdravotnictví. Překvapuje mě, že podmínky v rámci předatestační přípravy nejsou v Evropě dosud stejné a nikde není specializační příprava jednoduchá. Na ENTOG meetingu byla přednesena mimo jiné přednáška týkající se postavení mladého začínajícího lékaře v týmu a diskutovalo se o nutnosti nácviku krizových situací.

V roce 2013 se bude konat ENTOG exchange na Slovensku s podporou českého ENTOGu. Na podkladě svých nezapomenutelných zkušeností mohu stáž vřele doporučit. Na závěr bych chtěla poděkovat ČGPS za finanční podporu mé cesty a celému českému spolku ENTOG za možnost se této výměny zúčastnit.

MUDr. Erika Menzlová

Gynekologicko – porodnická klinika 1. LF UK a Nemocnice Na Bulovce